

כנס היערכות תום שנת המס לשכת רואי החשבון דצמבר 2022

היבטי מס פנסיוניים

רונית כהן, רו"ח – מנהלת מחלקת קופות גמל ומיסוי פרט, חטיבה מקצועית

על מה נדבר...

הארכת תוקף –
פטור 9א לפקודה

טופס 161 החדש
טרם פורסם

חוזר מס הכנסה 2/2022 בנושא:
פריסת הכנסות

הארכת תוקף של אישורים לתיאומי מס לשנה נוספת – הנחיות בדבר חישוב פטור על קצבה לפי סעיף 9א לפקודה

בתחילת כל שנת המס נשלחים מאות אלפי אישורים להארכת תוקף לאישורי תיאום מס. בין היתר, נשלחים אישורי הארכות התוקף למקבלי קצבאות בגיל פרישה, הזכאים לפטור ממס על חלק מקצבתם מכוח הוראות סעיף 9א לפקודת מס הכנסה.

הפטור החודשי לקצבה המזכה לפי סעיף 9א לפקודה מחושב כאחוז מתוך "תקרת הקצבה המזכה", המתואמת בכל שנה בהתאם להוראות סעיף 120ב לפקודה.

באישור לתיאום מס מופיעים שני נתונים:

א. סכום הקצבה השנתית הפטור ממס.

ב. אחוז הפטור המגיע מתוך "תקרת הקצבה המזכה".

הארכת תוקף של אישורים לתיאומי מס לשנה נוספת – הנחיות בדבר חישוב פטור על קצבה לפי סעיף 9א לפקודה

לאחרונה פורסמה הבהרה לפיה,

בחישוב המס על הקצבה יובא בחשבון **אחוז הפטור** המופיע באישור המקורי, כשהוא מוכפל ב"תקרת הקצבה המזכה", המעודכנת לשנה השוטפת, ולא לפי הסכום הפטור המופיע באישור המקורי. בדרך זו יישמר הפטור המגיע לגמלאי בערכו הנכון.

חוזר מס הכנסה 2/2022

בנושא: סעיף 8(ג) לפקודה – פריסה

מענק פרישה – פריסה לשנים קודמות

מענק פרישה הוא תשלום המתקבל בידי הנישום אגב פרישתו מהעבודה, המבוסס על זכויות שצבר במהלך שנות עבודתו. **פריסה כאמור תותר בחלקים שנתיים שווים על פני תקופת שנות העבודה שבשלהן משולם המענק, אך לא יותר משש שנות מס המסתיימות בשנה שבה התקבל מענק הפרישה.**

מענק פרישה – פריסה לשנים קודמות

הבקשה לפריסה (במסגרת תיאום מס או באמצעות הגשת דוח כאמור), תוגש על ידי הנישום לפקיד השומה באמצעות טופס 116ג, ובצירוף מסמכים המאמתים את המוצהר בטופס.

חישוב המס יעשה לאחר ייחוס ההפרשים לשנות המס שאליהן ההפרשים מתייחסים, לפי שיעור המס החל על הנישום בכל אחת משנות הפריסה.

לצורך חישוב המס יילקחו בחשבון פטורים, ניכויים אישיים, נקודות זיכוי וזיכויים אישיים להם זכאי הנישום, מבלי שהיה נדרש להגיש דוח שנתי. היה והוגש דוח שנתי לשנה שבה התקבלו ההפרשים, חישוב המס כאמור יעשה בשנת המס בה התקבלו ההפרשים.

לגבי נישום שאינו חייב בהגשת דוחות - הדוח לשנת המס שבה התקבלו ההפרשים, הכולל את הבקשה לפריסתם, יוגש בהתאם למועד המוסדר בסעיף 160 לפקודה.

יובהר, נישום כאמור, המבקש פריסת הכנסות מהפרשים לפי סעיף 8(ג)(1) לפקודה, לא יחויב בהגשת דוח לפי סעיף 131 לפקודה לכל שנות הפריסה רק בשל בקשתו לפריסה כאמור ואם הוגשו דוחות, לא יבוצע תיקון שומה בשנים להן מיוחסות ההכנסות

יודגש כי אין באמור בכדי לגרוע מסמכות פקיד השומה לדרוש מנישום להגיש דוח שנתי לפי סעיף 131 לפקודה.

מענק פרישה – פריסה לשנים הבאות

סמכות המנהל

קביעת מקדמת מס: תקבע לנישום מקדמת מס לתשלום, אשר תנוכה על ידי משלם ההכנסה בהתבסס על אישור ניכוי מס במקור שיונפק לנישום **ושיועבר על ידו** למשלם ההכנסה.

יובהר, סכום המס הסופי בשנות הפריסה יקבע בשומות שיערכו לנישום לאותן השנים. **תשלום המקדמה**, כפי שנקבעה במסגרת אישור הפריסה, מהווה **חלק בלתי נפרד מהתנאים לאישור הפריסה**. מקדמת המס כאמור **תשולם** עד תום שנת המס שבה ניתן האישור או תוך 90 יום ממועד מתן האישור, לפי המאוחר.

חובת הגשת דוחות: יחיד שהכנסתו או הכנסת בן זוגו בשנת המס כללה הכנסה שלגביה התיר המנהל חלוקת הכנסות לשנים הבאות בהתאם לסעיף 8(ג)(3) לפקודה, חייב בהגשת דוח שנתי בכל אחת משנות הפריסה.

מענק פרישה – פריסה לשנים הבאות

סמכות המנהל

1. מספר שנות העבודה שווה או עולה על שש שנים.
2. על כל ארבע שנות עבודה תאושר לנישום שנת פריסה אחת ובכל מקרה, סך שנות הפריסה של מענק הפרישה לשנים הבאות לא יעלה על שש שנות מס לדוג' תקופת עבודה של 12 שנים מקנה 3 שנות פריסה (12 לחלק ל-4).
3. תוצאה עשרונית השווה או העולה על חצי, תעוגל כלפי מעלה.
4. פריסת מענק הפרישה לשנים הבאות תעשה בחלקים שווים לשנות הפריסה.
5. ככלל, שנת הפריסה הראשונה תהיה שנת הפרישה. אולם, נישום שתאריך פרישתו מהעבודה היה במהלך הרבעון האחרון של שנת המס (סיום יחסי עובד מעסיק בתאריך 30 בספטמבר ואילך) ובהתאם לבקשתו, לדחות את שנת הפריסה הראשונה לשנה העוקבת וזאת **מבלי לפגוע במספר שנות הפריסה** להן הנישום זכאי. פריסת מענק הפרישה לשנים הבאות תעשה בחלקים שווים לשנות הפריסה.

מענק פרישה – פריסה לשנים הבאות

סמכות המנהל

6. דחיית שנת הפריסה הראשונה - ניתן יהיה לפרוס את מענק הפרישה לשנים הבאות, כך ששנת הפריסה הראשונה תהיה זו העוקבת לשנת הפרישה, ובלבד שסך שנות הפריסה, לרבות שנת הפרישה שאליה לא יוחסו ההכנסות מהמענק החייב, לא יעלה על מספר שנות הפריסה שהנישום היה זכאי להן. דוגמה: פרישה בחודש יולי 2022 לאחר 10 שנות עבודה, המקנות 3 שנות פריסה:

חלופה א' - פריסה לשנים 2022, 2023, 2024.

חלופה ב' - פריסה לשנים 2023, 2024.

6. על הנישום לצרף לדוח השנתי (אותו הוא מחויב להגיש לפקיד השומה בכל אחת משנות הפריסה) את האישור השנתי שקיבל מהמשלמים ובו מפורטים התשלומים ששולמו לו והמס שנוכה במקור. **צירוף האסמכתאות להוכחת תשלום המקדמה, כפי שנקבעה על ידי פקיד השומה, מהווה תנאי במסגרת הגשת הדוח השנתי.**

ממשכורת חודשית כוללת את רכיבי השכר:

7,000 ₪ שכר יסוד

שווי רכב 1,540 ₪.

ב – 6/2022 סיום יחסי עובד מעסיק.

20 שנות עבודה.

מענק פרישה בסך 290,000 ₪

ובנוסף, 50,000 ₪ דמי פדיון חופשה.

מה החלופות לפריסת המענק ?

סה"כ מענק 290,000 ₪

חלק המענק פטור ממס:

$$10,500 \times 20 = 210,000$$

הנמוך מבין:

$$1. 7000 * 150\% = 10,500$$

$$2. 12,640$$

חלק המענק החייב במס:

$$80,000 = 290,000 - 210,000$$

החלק החייב :

$$80,000 = 290,000 - 210,000$$

<u>פריסה קדימה</u> <u>חלופה 3</u>	<u>פריסה קדימה</u> <u>חלופה 2</u>	<u>פריסה אחורה</u>
דחיית שנת הפריסה הראשונה תוך "איבוד שנה"	מספר שנות הפריסה = שנות העבודה לחלק ל- 4 שנות פריסה $20/4 = 5$	פריסה למספר שנות העבודה אך לא יותר מ-6 שנים המסתיימות בשנה שבה הועמדו הכספים לרשות הפורש
החלק המיוחס לכל שנה $80,000/4 = 20,000$	החלק המיוחס לכל שנה $80,000/5 = 16,000$	החלק המיוחס לכל שנה $80,000/6 = 13,333$
שנת הפריסה ראשונה - 2023 שנת הפריסה אחרונה - 2026	שנת הפריסה ראשונה - 2022 שנת הפריסה אחרונה - 2026	שנת הפריסה ראשונה - 2017 שנת הפריסה אחרונה - 2022

מענק פטירה - פריסה לשנים קודמות

- שאירי הנפטר יוכלו לבקש לפרוס את חלקם במענק הפטירה החייב.
- פריסה כאמור תעשה על פני שנות העבודה של הנפטר, שבשלהן משולם המענק, אך לא יותר משש שנות מס המסתיימות בשנה שבה נפטר העובד.
- **לחלופין** ולבקשת שאירי או יורשי הנפטר, מלוא המענק ייחשב כהכנסת הנפטר ויסווג כמענק פרישה, על כל המשתמע. במסגרת אפשרות זו תחול הוראת סעיף 9(א7)(א) לפקודה ולא תחול הוראת סעיף 125א לפקודה. כמו כן, שאירי או יורשי הנפטר יוכלו לבקש בשם הנפטר את פריסת המענק לשנים קודמות. פריסה כאמור תעשה בחלקים שנתיים שווים על פני שנות העבודה של הנפטר שבשלהן משולם המענק, אך לא יותר משש שנות מס המסתיימות בשנה שבה נפטר העובד.

מענק פטירה - פריסה לשנים הבאות

פריסת מענק עקב פטירה לשנים הבאות **לא תתאפשר** וזאת, בין היתר, מהסיבות שלהלן:

1. לאור תקרת הפטור הכפולה החלה על מענק פטירה, חלוקת מענק הפטירה החייב בין השארים/יורשים, לפי חלקם.
2. מתן האפשרות לפרוס לשנים קודמות.
3. מגבלת שיעור המס המרבי.
4. מתן אפשרות בחירה לשארים/יורשים לייחס את מלוא המענק לנפטר, כמענק פרישה.

פריסת דמי לידה המתקבלים מהמוסד לביטוח לאומי:

דמי הלידה המשולמים מאת המוסד לביטוח לאומי מחושבים על בסיס גובה ההכנסה החודשית של הזכאי/ת לתשלום ומהווים מעין תחליף להכנסה ממשכורת או מעסק בתקופת הזכאות לדמי לידה. דמי הלידה משולמים על ידי הביטוח הלאומי בסכום חד פעמי, כאשר מועד התשלום אינו בהכרח בשליטת הזכאי/ת.

במקרים בהם תאריך הלידה חל בשליש האחרון של השנה, ייתכן ותקופת הזכאות לדמי הלידה תיפרס על פני שתי שנות מס.

במקרים אלו, דמי הלידה משולמים בשנת המס בה החלה הזכאות (שנת הלידה) או בשנת המס העוקבת מתייחסים לתקופת הזכאות שחלה על פני שתי שנות מס. ככלל, תשלום כאמור ימוסה על בסיס מזומן. כלומר, בשנה בה התקבל התשלום בפועל.

אולם, ולנוכח האמור, הוחלט לאפשר את פריסת דמי הלידה.

פריסת דמי לידה המתקבלים מהמוסד לביטוח לאומי

1. דמי הלידה שהתקבלו גם בעבור שנת המס העוקבת

✓ לגבי נישום החייב בהגשת דוח שנתי –

ההכנסה והמס ידווחו בהתאם לחלקם היחסי לכל שנה, בדוח שיוגש לשנה שבה התקבלו דמי הלידה ובדוח שיוגש לשנת המס העוקבת.

✓ לגבי נישום שאינו חייב בהגשת דוח שנתי –

ייוחס הכנסות דמי הלידה יבוצע רק לאחר הגשת בקשה להחזר מס, הן לשנת המס שבה התקבלו דמי הלידה והן לשנת המס העוקבת. ההכנסות מדמי הלידה והמס ידווחו בכל אחת מהשנים בהתאם לחלקם היחסי בכל כל שנה. לתשומת לבחירת הנישום ניתן להחיל את הוראות לגבי נישום החייב בהגשת דוח שנתי.

2. דמי הלידה שהתקבלו גם בעבור שנת המס הקודמת

דמי לידה שהתקבלו בשנת מס מסוימת גם בעבור תקופת הזכאות שחלקה בשנת המס הקודמת, ייוחסו, לבקשת הזכאית לדמי הלידה, גם לשנה הקודמת יבוצע רק לאחר הגשת בקשה להחזר מס או דוח שנתי, הן לשנת המס שבה התקבלו דמי הלידה והן לשנת המס העוקבת.

פריסת דמי לידה המתקבלים מהמוסד לביטוח לאומי

דוגמה:

תקופת הזכאות בהתאם לאישור מביטוח לאומי: מיום 1.11.2021 ועד ליום 13.2.2022 (105 ימים מתוכם 44 ימים בשנת 2022).
דמי הלידה ששולמו בעבור תקופת הזכאות (במונחי ברוטו): 84,000 ₪.
מועד התשלום: 21.11.2021.
מס הכנסה שנוכה על ידי הביטוח הלאומי מהתשלום: 21,000 ₪.

<u>יזווח בשנת 2022</u>	<u>יזווח בשנת 2021</u>	<u>הסכום</u>	<u>מהות הסכום</u>
$84,000 * 44/105 = 35,200$	$84,000 * 61/105 = 48,800$	84,000	דמי לידה
$21,000 * 44/105 = 8,800$	$21,000 * 61/105 = 12,200$	21,000	מס הכנסה שנוכה

– הצצה לטופס 161 טרם פורסם

[FDF-161](#)

